

i Tyskland; og det ærede Medlem foretog i den Henseende, efter Anvisning af det ærede Medlem fra Aars (Lillelund), en højst ejendommelig Handling, idet han pludselig skød den nuværende Minister H. P. Hanssen som et Skjold frem for sig og stillede ham lige som ved sin Side, sammenlignende disse Forhandlinger med den Virksomhed, Minister H. P. Hanssen i sin Tid havde udfoldet som Sønderjydernes Fører. Navnlig det ærede Medlem fra Aars fremdrog meget stærkt denne Opfattelse. Det forekommer mig, at den er uden mindste Grundlag. Minister H. P. Hanssen arbejdede i den Tid paa at fjerne Mistænksomheden, med god Grund og med god Ret, og de Bestræbelser, som fra den danske Regerings Side udfoldedes for at fjerne saadan Mistænksomhed, fandt i hele den Tid den mest afgjorte Tilslutning fra vor Side. Enhver Handling af rimelig Neutralitetskarakter, egnet til at fjerne tysk Mistænksomhed, havde vor ubetingede Tilslutning, men hvad der her skete, gik jo langt derudover.

Jeg tilføjer, at det forefaldne blev til syvende og sidst ikke egnet til at fjerne tysk Mistænksomhed; thi dette at vække Forhaabninger, som ikke kan opfyldes, fjerner ikke Mistænksomhed, men kan meget vel i Stedet bidrage til at skabe ny Mistænksomhed. Da det viste sig, at man bag efter under Gennemførelsen af Danmarks Militærordning ikke kunde lægge den til Rette i Samklang med de under Forhandlingerne vakte Forhaabninger, men maatte lægge den til Rette, som det skete, bygget paa indre danske, politiske Stridigheder som et forunderligt Kompromis mellem tre forskellige Retninger, ikke svarende til nogen militærpolitisk Tanke, ja, saa brødes i Virkeligheden dermed Grundlaget for de Forventninger, der paa tysk Side var skabte, og den hele Stilling blev da mere egnet til at skabe Mistanke end til at fjerne Mistanke.

Men saa har det været sagt, at disse Forhandlinger fik deres Betydning derved, at de oplyste Danmark og blev Grundlaget for Danmarks Beslutninger med Hensyn til Militærordningen af 1909. Jeg har allerede peget paa, i hvor ringe Grad dette faktisk blev Tilfældet. Men jeg tilføjer, at jeg forstaar heller ikke rigtig, hvorledes det skulde være blevet det; thi Betingelsen derfor havde dog været, at det ærede Medlem havde anvendt den Viden, han her havde indhentet, overfor i hvert Tilfælde nogle af dem, der stod med afgørende Indflydelse paa dette Spørgsmaals Behandling.

Men det har det ærede Medlem ikke; det ærede Medlem har skjult denne Viden, ogsaa for Medlemmerne af sit eget Ministerium. Det maa vel antages, at det ærede Medlem overfor Medlemmerne af sit eget Ministerium har anset det for fornødent direkte at benægte, at Forhandlingerne havde fundet Sted; thi det kan vel ikke tænkes, at Medlemmerne af Ministeriet, da de mange Rygter var fremme, og de mange Forhandlinger desangaaende førtes herhjemme, overhovedet ikke har spurgt deres Konseilspræsident om denne Sag.

Paa lignende Maade har man stillet sig overfor den Forsvarskommission, som paa det Tidspunkt sad, paa lignende Maade har man stillet sig overfor følgende Konseilspræsidenter. Det ærede Medlem dvælede forleden Dag ved de Ting, som det ærede Medlem fra Æbeltoft (N. Neergaard) havde set fra sit høje Stade, den Gang han blev Konseilspræsident og Forsvarsminister. Jeg maa nu tilstaa, at ved den Erklæring, som foreligger fra det ærede Medlem fra Æbeltoft om, hvad han har set i den Tid, som kunde have Betydning for hans Opfattelse med Hensyn til Orduingen af vore Militærforhold, har det overrasket mig, hvor lidt Grundlag der har været for den Ytring, som det ærede Medlem i den Henseende i sin Tid fremsatte; thi det er jo saa overmaade lidet, det ærede Medlem har at anføre om, hvad han havde erfaret — men navnlig paa dette Punkt var det meget lidt, det ærede Medlem fra Æbeltoft vidste. Departementschef Lütken, som han ogsaa har samarbejdet med en Tid, havde mundtlig sagt ham nogle af de Ting, som General Moltke havde anført. Det er noget ejendommeligt, at det ærede Medlem ikke den Gang hos sin Departementschef eller hos Lederen af det Parti, der støttede ham i Rigsdagen, har skaffet sig yderligere Besked om denne Sag. Men det har han altsaa ikke gjort, og den Mand, der var Udenrigsminister i det ærede Medlems Ministerium, Grev Ahlefeldt, som efter fremkomne Pressemeddelelser maa antages at have kendt Sagen, idet det har været fortalt i disse Pressemeddelelser, at han havde overleveret Papirerne til sin Efterfølger, den nuværende Udenrigsminister, synes heller ikke at have indviet Konseilspræsidenten og Forsvarsministeren deri, saa stor Betydning synes han ikke at have tillagt Grev Moltkes Udtalelser. Den Instruks, det ærede Medlem fra Ringkøbing havde udfærdiget, kendte han jo i hvert Tilfælde ikke, lige saa lidt som det ærede Medlem fra Æbeltoft kendte den; altsaa Kend-